

Bharuch Nature Club

bharuch.nature.club@gmail.com

<https://www.facebook.com/BharuchNatureClub>

આ અંકનું વૃક્ષ

જંગલીબદામ (Sterculia foetida)

Common name: Java Olive, Peon, Poon Tree, Wild Indian Almond, Sterculia nut

Hindi: जंगली बादाम

Gujarati : જંગલી બદામ, કમ્મર કાકડી

Marathi: जंगली बादाम

Tamil: குதிரைப்பிடுக்கன்

Malayalam: പിണര് Pinari, Putiyunrtti, പൊട്ടക്കാവളം Pottakkavalam

Telugu: మంచిలొకు Manjiponaku, Adavibadam

Kannada: Bhatala penari

Bengali: ঝগলী বাদাম

Konkani: कुर्वे रुक

Sanskrit: पुतिदारु, वितखदिरः

ભરૂચ શહેરમા વૃક્ષનું સ્થાન :

- જીલ્લા ન્યાયાલયની બહાર, કોર્ટ રોડ પર એક વૃક્ષ
- રિલાયન્સ યમુના એપાર્ટમેન્ટ, બાયપાસ રોડ ખાતે બે વૃક્ષ
- એપીએમસી કમ્પાઉન્ડ (શાકમાર્કેટ, જંબુસર ચોકડી) ખાતે એક વૃક્ષ (આ ઉપરાંત દશાન ગામ પાસે (દહેજ-ભરૂચ રોડ પર) એક ફાર્મ માં બે ઝાડ તથા ચંદ્રબાલા એકાદમી, કોંઢ, વાલિયા ખાતે બે ઝાડ છે.
- કોર્ટ રોડ પરના ઝાડ પરથી બીજ મેળવી શ્રી નીતિન ભટ્ટે રોપ તૈયાર કરેલ છે

આ વૃક્ષ સીધુ અને ખુબ ઉંચુ વધે છે અને ઉત્તર ઓસ્ટ્રેલિયા કે પૂર્વ આફ્રિકાનું મૂળ વતની મનાય છે. પશ્ચિમ અને દક્ષિણ ભારત વધુ જોવા મળતુ આ વૃક્ષ ભારતનું વતની બની ગયુ છે.

Recent News

Heronry watch program near DSP office in Bharuch [Read Article](#) by Hiren Majithiya

Bird Notes

જી.એન.એફસી. ટાઉનશીપ ખાતે શોબીગી

તા 27-જુલાઈ-2013ના રોજ બપોરે શ્રી સમીર ભટ્ટનો ફોન આવ્યો કે દીપકભાઈ બારોટના ઘરે એક સરસ પીળું નાનું પક્ષીનું બચ્ચું મળી આવેલ જે કાગડાના મો માંથી પડી ગયું હતું જે જીવિત હતું અને છેલ્લા બે કલાકથી તેને ખોરાક આપવાના પ્રયત્નો કરવા છતાં ખોરાક લેતું નથી. આથી શ્રી નીતિનભાઈ સાથે ભૂતકાળમાં શક્કરખોરાનાબચ્ચા બાબતે થયેલ ચર્ચા પ્રમાણે મધ અને પાણી આપવાનો પ્રયત્ન કરવા ફોનથી કહ્યું અને હું ત્યાં પહોંચ્યો. મારી નજર બચ્ચા પર પડતા જ મારું મન આનંદ વિભોર થઇ ગયું કારણ કે આતો મીઠા અવાજના માલિક એવું શોબીગીનું બચ્ચું હતું જે મધ અને પાણીની મીઠાશ માણી રહ્યું હતું. આખો પરિવાર બચ્ચાની આજુબાજુ ગોઠવાઈ ગયેલ. બચ્ચું પણ જાણે સ્ફૂર્તિ અને જોશમાં આવી ગયું હોય તેમ મધુર અવાજમાં જાણે થેંક યુ નું રટણ કરતુ હોય એમ મજા કરતુ હતું. બપોર પછી બચ્ચું સંપૂર્ણ સ્વસ્થ લગતા તેને બાજુમાં આવેલ શ્રી અતુલભાઈ દેસાઈના બગીચામાં બનેલા શોબીગીના માળામાં મૂકી આવેલ અને તેના માતા-પિતા તેની માવજત કરવામાં લાગેલા હતા. આ જાણીને દરેકને અનેરો આનંદ થયો હતો.

ખુબ જ ઉંચુ વધતુ આ વૃક્ષ દેખાવમા શિમળાના વૃક્ષને મળતુ આવે છે પણ વૃક્ષની છાલ પર શિમળાની જેમ ભીંગડા હોતા નથી. પર્ણો છ થી સાત ના ઝુમખામા, દેખાવે લંબગોળ અને ટોચ પર અણીવાળા હોય છે. આપણે ત્યા ફેબ્રુઆરી માર્ચ મા ફૂલ આવે છે અને ત્યારબાદ નવા પર્ણો પણ આવે છે. ફૂલમાથી તૈયાર થયેલા ફળ બીજા વર્ષે આપોઆપ ફાટી જાય છે. જેમા દસથી વધુ બીજ હોય છે જે કાળા-ભૂખરા રંગનુ આવરણ ધરાવતા અને સીંગદાણાથી મોટા કદના હોય છે. બીજને શેકીને ખાવાના ઉપયોગમા પણ લઇ શકાય છે. બીજમા તેલનુ પ્રમાણ સારુ એવુ હોય છે અને તે ખાદ્ય છે. ઝાડનુ લાકડુ ફર્નિચર બનાવવા ઉપયોગમા લઇ શકાય.

આ અંકનું પક્ષી

કંસારો (Coppersmith Barbet)

વર્ણન

કંસારો એ યળકતા રંગોથી બનેલા પોતાના માથા માટે ખુબ જ પ્રખ્યાત છે. તેમના ગળામાંથી નીકળતો ટુક-ટુક આવાજ એ તાંબા-પિત્તળના વાસણ ઘડતા કારીગર(કંસારો) દ્વારા સતત હથોડી ટીપવાથી થતા અવાજ જેવો જ હોય છે, જેથી તેને આ નામ મળ્યું છે. તે મોટેભાગે ભારતીય ઉપમહાદ્વીપ અને અઝિ એશિયામાં જોવા મળે છે. તેઓ બગીચાઓ, ઓછી માનવવસ્તી વાળા જંગલો અને 'બફર' જંગલોમાં જોવા મળે છે.

જીએનએફસી ટાઉનશીપમા ખુબ સહેલાઈથી જોવા મળી જાય છે.

Lesser Goldenback woodpacker (also known as lesser flameback or Black rumped flameback) in Shoolpanishwar forest

અમે 13 મી જુલાઈ 2013 ના રોજ ડુમખલ મુકામે ગયા હતા અને ત્યાથી પરત થતા રસ્તામા જંગલમા નામગીર પાસે થોડીવાર જમવા માટે રોકાયા હતા. તે દરમિયાન નજીકના વૃક્ષમા પક્ષીઓની ચહલપહલ દેખાતા તપાસ કરતા સાદડાના એક વિશાળ વૃક્ષ પર એક સાથે પાંચ નાના સોનેરી લક્કડાખોદ જોવા મળ્યા હતા સાથે સીપાહી બુલબુલ Red whiskered Bulbul અને હડિયા બુલબુલ red vented bulbul પણ હતા અને તેમની ભારે ચહલપહલ અમારી હાજરીને કારણે વધુ હતી તેમ લાગ્યું. એકદમ શાંત અને નિર્જન જંગલમા એમની ચહલપહલ તરત જ ધ્યાન ખેંચે તેવી હતી.

-નીતિન પી ભટ્ટ

Important Information

IF ANYONE WANT TO SUBSCRIBE TO THIS NEWSLETTER DIRECTLY, PLEASE [CLICK HERE](#)

તે મોટેભાગે વડના ટેટા, પીપળાના ફળ, અંજીર અને અન્ય જંગલી ફળો પર આધાર રાખે છે. વાંદો નામની પરોપજીવી વનસ્પતિના ફળ ખાસ આરોગે અને તેના બીજના ફેલાવા માટે આ પક્ષી ખાસ જવાબદાર છે. જેથી ફળઝાડના બગીચામાં આ પક્ષી વાંદાના બીજ ફેલાવી પરોક્ષ રીતે નુકસાન કરે છે. આસપાસમાં વાંદાનો ઉપદ્રવ હોય તો ત્યાં કંસારાની હાજરી જરૂર હોય શકે. ક્યારેક જીવજંતુઓ ખાતા પણ જોવા મળેલ છે. રોજ તે પોતાના શરીરના વજન કરતા 1.5 થી 3 ગણા 'બેરી' વર્ગના ફળો ખાય છે.

સંવનન

ભારતમાં સંવનનકાળ ફેબ્રુઆરીથી એપ્રિલનો હોય છે. અન્ય પ્રદેશોમાં આ પક્ષીના સંવનનકાળમાં ખુબ જ વિવિધતા જોવા મળે છે. સંવનન દરમિયાન નર મધુર સંગીત રેલાવે છે, પોતાનું ગળું ફૂલાવે છે, માથું નીચે કરીને માદાને સંકેત આપે છે અને આકર્ષિત કરવા પ્રયાસ કરે છે. નર અને માદા બંને મળીને માળો બનાવે છે. તે ઝાડની બખોલમાં માળા બાંધે છે. ત્રણ-ચાર ઇંડા મુકે છે. ઇંડાનો સેવનકાળ લગભગ 2-2.5 અઠવાડિયાનો માનવામાં આવે છે. નર-માદા બંને ઇંડા સેવે છે.